Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, HAVENS EN SPORT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

Deze mededeling aan de Vlaamse Regering betreft de opmaak van het geïntegreerde investeringsprogramma 2026 van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) volgens de principes vastgelegd in het Regeerakkoord 2024-2029.

1. GEÏNTEGREERD INVESTERINGSPROGRAMMA

A. GIP: DOEL EN OPBOUW

In uitvoering van het Regeerakkoord worden de investeringskredieten van het beleidsdomein MOW ingezet vanuit een centraal opgemaakt en meerjarig investeringsprogramma. Dit Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP) is een ommeslag in de werking in het beleidsdomein en zal de komende jaren verder doorgang vinden, en zal een beleidsmatige sturing mogelijk moeten maken van het investeringsprogramma, in lijn met de strategische en operationele doelstellingen van het Regeerakkoord en Beleidsnota voor MOW.

Door investeringen te clusteren in gebiedsprogramma's en af te stemmen op het economische en maatschappelijk belang voor Vlaanderen, biedt het GIP 2.0 richting, transparantie en investeringszekerheid op de korte én lange termijn. Het GIP is legislatuuroverschrijdend en wordt jaarlijks geactualiseerd in samenhang met de begroting, met expliciete betrokkenheid van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. De toewijzing van de investeringsmiddelen gebeurt jaarlijks door de minister op voorstel van de nieuw opgerichte Investeringscel van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Op 14 juli 2025 werd een eerste GIP 2025-2027 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Voorliggende GIP-tabel betreft een actualisatie voor het jaar 2026 die, na goedkeuring van de begrotingsaanpassing 2026, ook kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Op die manier wordt de actualisatie van het GIP 2026 afgestemd op de geactualiseerde cijfers in de begrotingsaanpassing 2026.

B. GEÏNTEGREERD INVESTERINGSPROGRAMMA: HOOFDLIJNEN

Het GIP 2.0 is zo opgebouwd dat er een duidelijke link is naar de thematische beleidsdoelstellingen, die inspelen op de economische en maatschappelijke uitdagingen in het mobiliteitslandschap. De focus van de investeringen moet liggen op projecten die bijdragen tot de Vlaamse welvaart, verkeersveiligheid, bereikbaarheid en die een antwoord bieden op de onderhoudsnood van onze infrastructuur en bijdragen tot de modal shift. Conform de opmaak van het GIP 2025-2027 wordt ook de actualisatie van het GIP 2026 gebaseerd op de volgende doelstellingen:

- Een doorgedreven asset management voor performante infrastructuur
- Grote infrastructuurprojecten voor de verschillende modi
- Investeringen in verkeersveiligheid
- Duurzaam personenvervoer
- Duurzaam goederenvervoer
- Investeren in waterbeheersing
- Investeren in onze luchthavens

2. BUDGET GIP 2026

Het beleidsdomein MOW beschikt bij het begin van deze legislatuur over een budget van ongeveer 4,3 miljard euro (VAK) per jaar. Daarvan is ongeveer 2 miljard euro voorzien voor investeringen. Vanuit het Regeerakkoord werden 1,78 miljard euro extra investeringsmiddelen toegewezen aan het beleidsdomein MOW voor de periode 2025-2029. Binnen deze budgettaire contouren wordt het GIP opgemaakt.

Voor 2026 betekent dit een GIP-budget van 2.004.315 duizend euro. Dat is iets lager dan in de zomer ingeschat en is het gevolg van lagere ontvangsten uit verkeersboetes en eigen ontvangsten bij de entiteiten van het beleidsdomein (voornamelijk lagere EU-subsidies). De cijfers zijn verwerkt conform de begrotingsaanpassing 2026.

Een heel deel van de investeringsmiddelen van het beleidsdomein zijn jaarlijks nodig voor regulier beleid qua investeringen of structureel onderhoud (scope van het GIP). Het gaat dan bijvoorbeeld over baggerwerken, ondersteuningscontracten, studies, samenwerkingsovereenkomsten voor dienstverlening, maar ook de beschikbaarheidsvergoedingen van reeds lopende PPS-projecten. In totaliteit gaat het om ongeveer 30% van de beschikbare middelen in het GIP (631 miljoen euro).

Voor de grote projecten met een horizon verder dan 2029 slaan de volgende projecten het pad in naar (verdere) uitvoering. Hiervoor wordt in het GIP 2026 een bedrag van 284 miljoen euro voorzien:

- Heraanleg en optimalisatie R0 (Werken aan de Ring R0)
- A8 Halle
- Noord Zuid Limburg
- HOV Limburg
- Extra Container Capaciteit Antwerpen
- Tweede Tijsmanstunnel
- Toegankelijkheid Achterhaven Zeebrugge (Nieuwe Sluis Zeebrugge en renovatie Vandammesluis)
- Seine Schelde: opwaardering Leie-as en Kanaal Roeselare-Leie
- Mechelen Noord
- E403 derde rijstrook
- Oostelijke Tangent
- Luchthaventram
- Gentspoort

- Premetro Kerkstraat – Pothoekstraat
- Stelplaats Wissenhage
- A12 Londerzeel Zuid
- R4WO
- N60 Rond Ronse

Budgetten die nodig zijn voor dringende onteigeningsdossiers voor deze projecten en projecten die eerder in het GIP nominatief gehonoreerd werden, kunnen worden vastgelegd en uitgegeven. Een lijst is bijgevoegd in bijlage.

Bovenop deze voorafnames worden middelen voorzien voor het uitwerken van de ambities van het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota voor MOW. Hiervoor is binnen het GIP 2026 nog een budget beschikbaar van 1,1 miljard euro, waardoor een nog verder doorgedreven prioritering en selectie noodzakelijk was in 2026, zonder daarbij het evenwicht te verliezen tussen de verschillende beleidsdoelstellingen.

Tot slot worden op het GIP ook nog enkele investeringen opgenomen die via andere financieringsbronnen worden voorzien. Hierdoor geeft de GIP-tabel een totaalbedrag van 3,6 miljard euro weer in plaats van 2 miljard euro, maar het betreft meer dan 1 miljard euro voor de hoofdwerken van Oosterweel (die gefinancierd worden met tolinkomsten) en 638 miljoen euro voor leefbaarheidsprojecten (die gefinancierd worden vanuit het overkappingsfonds). Ook dat zijn investeringen van ons beleidsdomein, die niet behoren tot het reguliere GIP-budget met uitzondering van de jaarlijkse voeding van het overkappingsfonds. Het verminderen van deze budgetten of het zelfs niet uitvoeren van deze projecten zou er niet voor zorgen dat er meer budget is voor andere projecten. Conform aanbevelingen vanuit het Rekenhof en de procesmatige opmaak van de jaarlijkse Begrotingsaanpassingen vanuit Financiën en Begroting dienen deze investeringen echter wel mee inzichtelijk gemaakt worden.

3. VERDER TRAJECT

Op basis van de begrotingsaanpassing 2026 werd het GIP 2026 geactualiseerd en vormt dit nu de basis voor de verdere actualisatie van de meerjarige doorkijk vanaf 2027. In september volgt een evaluatie van de tussentijdse realisatie van het GIP 2026 en wordt gestart met de opmaak van het effectieve GIP 2027.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport

Annick DE RIDDER

Bijlage 1: Nominatieve lijst dossiers verwervingen/onteigeningen GIP 2026

Budgetten die nodig zijn voor dringende onteigeningsdossiers voor projecten Regeerakkoord en projecten die eerder in het GIP op niveau VR nominatief gehonoreerd werden, kunnen worden vastgelegd en uitgegeven. De voortgang hiervan wordt begin september mee in beeld gebracht bij de tussentijdse evaluatie van de realisatie van het GIP 2026.

Dit omvat:

De Werkvennootschap:

Projectnaam
R0-Noord - Innames herinrichting R0-Noord en quick wins
Brabantnet – Innames
Rond Ronse – Innames
Noord Zuid Limburg – Innames
R0-Oost - Innames
R4 West Oost – Innames
HOV Hasselt - Maasmechelen (Lijn 2) - Innames
Gentspoort – Innames
A8 Halle – Innames

De Vlaamse Waterweg:

Projectnaam
Ruimte voor Water Dender - Fase 1 & Proactief aankoopbeleid

Dept MOW:

Projectnaam
Grondenbeheer ten bate van landinrichting
Heraanleg E34

Agentschap Wegen en Verkeer:

Projectnaam	AWV Afdeling
A12 Aartselaar Ombouw A12 tot prim. weg- rout2030	Wegen en Verkeer Antwerpen
N10 Berlaar-HODB Herinrichting Aarschotsebaan	Wegen en Verkeer Antwerpen
N011 Ekeren Brasschaat Herinrichting wegvak	Wegen en Verkeer Antwerpen
N111 KALMTHOUT Fietspaden Putsesteenweg	Wegen en Verkeer Antwerpen
N119 Turnhout MOD13 Kastelein	Wegen en Verkeer Antwerpen
N139 Oud-Turnhout/Arendonk MOD13	Wegen en Verkeer Antwerpen
N014 Zandhoven fase 3: kanaal-N116	Wegen en Verkeer Antwerpen
N140 Turnhout herinrichting steenweg op Gierle	Wegen en Verkeer Antwerpen

N165 Laakdal SWOVI fietspaden fase 2	Wegen en Verkeer Antwerpen
N171 Rumst fase 3	Wegen en Verkeer Antwerpen
N411 Aalst Moorselbaan str. onderhoud bij m13	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N42 Wetteren - Zottegem Ombouw tot primaire weg II	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N42 vanaf Bourgondisch Kruis tot E40	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N425 RonseMaarkedal Ommegangsstraat heraanleg	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N437 Deinze Damstraat	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N49 Maldegem bouw Fietsersbrug aan Celieplas	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N8 Oudenaarde Horebeke Herinrichting +N454	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
N9 Gentsesteenweg Erpe-Mere/Lede	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
R42 Sint-Niklaas en Temse Oostelijke Tangent	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
R43 Eeklo fase 3 Nieuwendorpe-Tieltsesteenweg	Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen
A12 PPS Londerzeel-Zuid - DP01	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N019 Rotselaar: Doortocht Wezemaal	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N2/14 Diest herstel keermuur	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N21/5 Haacht Zoellaan tot station	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N235 Sint-Victor (Beersel)	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N26 Leuven Herinrichting thv complex E314/18	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N272 - Galmaarden: Structureel onderhoud rijweg	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N287/1 +N174 Tessenderlo Diest FP &weg +Aquaf coll	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
N3/2 Boutersem - Doortocht Roosbeek en mod 13	Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant
E403 Roeselare Brugge - verbreding	Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
N308 Herinrichting Poperinge-Ieper	Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
N35 Tielt: aanleg fietspaden vh BFF	Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
N8 Alveringem, Lo-Reninge en Vleteren	Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
R30 - Brugge onveilige situaties stationsomgeving	Wegen en Verkeer West-Vlaanderen
N110 Meerhout MOD13 Gestelsesteenweg	Wegen en Verkeer Antwerpen
N26 Mechelen Arsenaalverbinding	Wegen en Verkeer Antwerpen

Bijlage 2 GIP-tabel 2026